

Ғылыми қызметтің нәтижелерін жариялау үшін ұсынылатын басылымдар тізбесіне қосу үшін ғылыми басылымдарға қойылатын талаптарды бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 12 қаңтардағы № 20 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 5 наурызда № 13409 болып тіркелді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 19 тамыздағы № 580 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі туралы ереженің 15-тармағының 47) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 14.06.2024 № 295 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған Ғылыми қызмет нәтижелерін жариялауға ұсынылатын басылымдардың тізбесіне қосу үшін ғылыми басылымдарға қойылатын талаптар бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласындағы бақылау комитеті (С.Н. Нүсіпов) заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде осы бұйрықтың көшірмесін мерзімді баспа басылымдарында және "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға жіберсін;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің ресми интернет-ресурсында орналастырсын.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің төрағасы С.Н. Нүсіповке жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр

А. Сәрінжіпов

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Ұлттық қауіпсіздік

комитетінің Төрағасы

В. Жұмақанов _____

2016 жылғы 4 ақпан

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Инвестициялар және даму министрі

Ә. Исекешев _____

2016 жылғы 5 ақпан

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Ішкі істер министрі

Қ. Қасымов _____

2016 жылғы 29 қаңтар

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Қорғаныс министрі

И. Тасмағамбетов _____

2016 жылғы 1 ақпан

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2016 жылғы 12 қаңтардағы
№ 20 бұйрығымен
бекітілген

Ғылыми қызметтің нәтижелерін жариялау үшін ұсынылатын басылымдар тізбесіне қосу үшін ғылыми басылымдарға қойылатын талаптар

Ескерту. Талаптар жаңа редакцияда - ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 03.06.2025 № 289 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Осы Ғылыми қызмет нәтижелерін жариялауға ұсынылатын басылымдар тізбесіне (бұдан әрі – Басылымдар тізбесі) қосу үшін ғылыми басылымдарға қойылатын талаптар (бұдан әрі – Талаптар) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 19 тамыздағы № 580 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі туралы ереженің 15-тармағының 47) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Осы Талаптарда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) аннотация – ең маңызды нәтижелер мен олардың маңыздылығын қорытындылай отырып, зерттеудің мәні мен қолданылған әдістерін ұсыну;

2) әдепке жатпайтын әрекеттер – авторлардың, редакторлардың немесе баспагерлердің өз мақалаларына өз бетінше рецензия беруімен, жасанды және жалған

рецензиялаумен, ғылыми зерттеу нәтижелерін жариялау жөніндегі агенттік қызметтеріне жүгінумен, авторлар құрамын бұрмалаумен, жалған ғылыми мәтіндерді жариялаумен, авторлардың келісімінсіз мақалалардың мәтіндерін басқа журналдарға берумен, авторлардың материалдарын үшінші тұлғаларға берумен, авторлық құқықтардың және редакциялық процестердің құпиялылық қағидаттарының бұзылуымен, дәйексөзді манипуляциялаумен, плагиатпен, бұрмалаумен және ойдан шығарумен байланысты іс-әрекеттері;

3) ғылыми басылым – ғылыми зерттеулер нәтижелерін жариялайтын басылым;

4) ғылыми журнал – тұрақты атауы және ғылыми мақалалары жарияланатын ағымдағы нөмірі бар рецензияланатын мерзімді басылым және (немесе) электрондық басылым;

5) ғылыми мақала – бұрын жарияланбаған және жаңалығы бар авторлық әзірлемелерді, қорытындыларды, ұсынымдарды қамтитын, эксперименттік немесе талдамалық қызметтің, ғылыми зерттеудің өзіндік тұжырымдары мен аралық немесе түпкілікті нәтижелерін; немесе ортақ тақырыпқа байланысты бұрын жарияланған ғылыми мақалаларды қарауға арналған (жүйелі шолу) баяндау;

6) жариялау әдебі – редакторлардың, рецензенттер мен авторлардың міндеттері мен құқықтары, сондай-ақ мүдделер қақтығысын, әдепсіз іс-әрекетті анықтау шаралары, мақалаларды қайтарып алу немесе түзету, түзетулер, кешірім сұрау, теріске шығару бойынша нұсқаулығы бар ержелер жиынтығы. Егер жариялау әдебінде басқа ұйым немесе ұйымдар (WAME (УЭЙМ), COPE (КОП), Хельсинки декларациясы) тұжырымдаған қағидаттар қолданылса онда дереккөзден алынған дәйексөз көрсетіле отырып, қағидаттардың толық мәтіні келтіріледі не толық мәтінге белсенді сілтеме беріледі;

7) журналдың редакциялық саясаты – редакцияның мәлімдеген мақсаттары мен тақырыптық бағытын, оның кезеңділігін, жариялау шарттарын, рецензиялау түрін, мұрағаттауды және қолжетімділікті, сондай-ақ жариялау әдебін көрсететін баспа бекіткен құжат;

8) монография – бір ғылыми пән шеңберіндегі немесе пәндер тоғысындағы тақырыптардың бір немесе өзара байланысты тобына арналған бір немесе авторлар тобының мерзімді емес мамандандырылған ғылыми басылым. Монография түпнұсқа зерттеулерге негізделген таңдалған мәселелердің егжей-тегжейлі, жан-жақты және жүйелі проблемаларын, сондай-ақ осы саладағы ғылыми ойдың одан әрі дамуына әсер етуі мүмкін тұжырымды қамтиды;

9) рецензент – жарияланатын ғылыми мақаланың сапасын, нәтижелерді баяндаудың дұрыстығы мен дәйектілігін қамтамасыз ету мақсатында тиісті тақырып бойынша пікір беретін ғалым немесе маман;

10) сенімді баспа – Басылымдар тізбесіне енгізілетін шетелдік ғылыми басылымды (оның ішінде электрондық нысанда) дайындауды және басып шығаруды жүзеге асыратын заңды тұлға;

11) сенімді қазақстандық баспа – қазақстандық ғылыми журналдар мен монографияларды және басқа ғылыми басылымдарды дайындауды және басып шығаруды жүзеге асыратын Қазақстанда тіркелген заңды тұлға;

12) түйін сөздер – мақала мәтінін іздеуге және оның пәндік саласын айқындауға арналған сөздер;

13) DOI (бұдан әрі – DOI (ДОИ)) – International DOI Foundation (Интернэйшенел ДОИ Фаундэйшен) тіркеу агенттігі беретін журналдың мазмұнын және Интернеттегі сілтемелерді бірегей және тұрақты онлайн сәйкестендіру үшін объектінің цифрлық идентификаторы.

3. Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитетінің (бұдан әрі – Комитет) Басылымдар тізбесі келесі деңгейлерден қалыптастырылады:

1) бірінші деңгейлі ғылыми басылымдар (бұдан әрі – 1-тізім);

2) екінші деңгейлі ғылыми басылымдар (бұдан әрі – 2-тізім);

3) үшінші деңгейлі ғылыми басылымдар (бұдан әрі – 3-тізім).

4) Қазақстан Республикасы ұлттық қауіпсіздік органдарының, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің, Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің, Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің, Қазақстан Республикасының Жоғары сот кеңесінің және Қазақстан Республикасы прокуратура органдарының кәсіби қызметінің ерекшелігін ескере отырып, Басылымдар тізбесіне мынадай талаптарға сәйкес келетін ғылыми басылымдары;

5) халықаралық конференциялар жинақтары (бұдан әрі – Конференциялар тізімі);

6) сенімді қазақстандық баспалар тізімі.

4. 1-тізімге Clarivate Analytics (Кларивэйт Аналитикс) компаниясының Web of science Core Collection (Вэб оф Сайнс Кор Коллекшн) деректер базасындағы Arts and Humanities Citation Index (Артс энд Хьюманитис Цитэйшэн Индекс), Science Citation Index Expanded (Сайенс Цитэйшэн Индекс Экспандид), Social Sciences Citation Index (Сошиал Сайенсиз Цитэйшэн Индекс) және Emerging Sources Citation Index (Эмержинг Соурсез Цитэйшэн Индекс) индекстеріне енгізілген немесе Scopus (Скопус) деректер базасындағы немесе Elsevier (Эльзевир), Brill (Брилл), CRC Press (CPC Пресс), DeGruyter (ДеГрюйтер), Edward Elgar Publishing (Эдвар Элгар Паблишинг), John Wiley & Sons (Джон Уайли и Сонс), McGraw Hill (Макроу Хилл), Palgrave Macmillan (Палгрейв Макмиллан), Peter Lang (Питер Лэнг), Prentice Hall (Прентис Холл), Routledge (Рутледж), Sage Publications (Сэйдж Публикейшен), Springer Nature (Шпрингер Нэйчар), Taylor and Francis (Тейлор и Фрэнсис), Wolters Kluwer (Вольтерс Клувер) сенімді баспаларында немесе US News Best Global Universities Rankings немесе Academic

Ranking of World Universities (Академик Ранкинг оф Ворлд Юниверситиес) немесе Times Higher Education World University Rankings (Таймс Хайер Едукейшн Ворлд Юниверсити Ранкинг) немесе US News Best Global Universities Rankings (Юэс Ньюс Бэст Глобал Юниверситиз Ранкингс) топ-100 (жүз) рейтингіндегі университет баспасында шығарылған рецензияланған ғылыми басылымдар автоматты түрде енгізіледі.

Отандық ғылыми басылымдар 1-тізімге ену үшін мынадай талаптарға сәйкес келеді:

1) Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрінің 2020 жылғы 2 сәуірдегі № 101 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 20296 болып тіркелген) "Мерзімді баспасөз басылымдарын, ақпараттық агенттіктерді және желілік басылымдарды есепке қою немесе қайта есепке алу" мемлекеттік қызмет көрсету қағидаларына (бұдан әрі – Қағидалар) сәйкес бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органда есепке қойылу туралы куәліктің, жазылу индексінің (болған жағдайда) және ISSN (International Standard Serial Number (Интернэйшнл Стандард Сериал Намбер)) (бұдан әрі - ISSN) халықаралық стандартты сериялық нөмірінің болуы;

2) баспа бекіткен журналдың редакциялық саясатының болуы;

3) жарияланатын ғылыми мақалалардың (оның ішінде шолулардың) журналдың мәлімделген мақсаты мен тақырыптық бағытына сәйкестігі. Ғылыми мақаланың құрылымы IMRAD (ИМРАД) (түпнұсқа мақалалар үшін), атаудан, аннотациядан, түйін сөздерден, кіріспеден, материалдар мен әдістерден, нәтижелерден, талқылаудан, қорытындыдан, қаржыландыру туралы ақпараттан (болған жағдайда), әдебиеттер тізімінен тұрады. Әрбір түпнұсқа мақалада (әлеуметтік-гуманитарлық бағытты қоспағанда) зерттеу нәтижелері жаңғыртылатын болуы тиіс, жабдықтар мен материалдардың шығу тегі, деректерді статистикалық өңдеу әдістері және жаңғыртуды қамтамасыз етудің басқа да тәсілдері көрсетіле отырып, зерттеу әдіснамасы сипатталуы тиіс. Жарияланымның түрі көрсетіледі – мақала, рецензия, шолу, жазба, редакцияға хат, редакцияға жазылған хатқа жауап. Жарияланымдардың басқа түрлерінің мазмұны нөмірдегі мақалалардың жалпы санының 10%-ынан (он пайызынан) аспайды. Соңғы 6 (алты) айда жарияланған мақалалар сапасы осы Талаптарға қосымшаға сәйкес нысан бойынша бағаланады және кемінде 30 (отыз) балды құрайды;

4) автор немесе авторлар ұжымы тұжырымдамаға, ғылыми дизайнға, мәлімделген ғылыми зерттеуді орындауға немесе түсіндіруге және ғылыми мақала жазуға үлес қосады. Мұны авторлар жеке үлесін көрсету арқылы растайды. Авторлар тұрақты белсенді цифрлық идентификаторды (ORCID (ОРСИД) немесе институционалдық профильдерге сілтемені көрсетеді. Редакциялық алқа авторлармен кері байланысты қамтамасыз етеді, оларды мақаланың қабылданғаны және қаралу мерзімі туралы хабардар етеді;

- 5) журналды кемінде толық 2 (екі) жыл басып шығару, ғылыми басылымның уақытында шығуының мәлімделген мерзімділігін сақтау;
- 6) журналдың әрбір нөміріндегі жарияланымдар санының кемінде 1/3 (үштен бірі) журнал бекіткен тақырыптық бағыт бойынша шетелдік авторлар мақалаларының, сондай-ақ ағылшын тілінде мақалалардың болуы немесе қазақстандық бірлескен авторсыз шетелдік автордың 1 (бір) мақаласы ескеріледі;
- 7) баспамен үлестес емес авторлардың ғылыми мақалалары журналдың әрбір нөміріндегі жарияланымдар санының кемінде 50%-ын (елу пайызын) құрайды;
- 8) журнал мақалаларының соңғы 5 (бес) жылдағы Web of Science (Сайнс веб-сайты) немесе Scopus (Скопус) халықаралық деректер базаларындағы дәйексөзділігі немесе журналдың шетелдік дәйексөз келтіру жүйелерінде немесе шетелдік репозиторийлерде таралуы;
- 9) редакциялық алқада немесе редакциялық кеңесте Web of Science (Вэб оф Сайнс) немесе Scopus (Скопус) халықаралық деректер базасында журналдың тақырыптық бағыты бойынша кемінде 5 (бес) Хирш индексі бар ғалымдардың, оның ішінде шетелдік ғалымдардың болуы. Әлеуметтік-гуманитарлық бағыттағы журналдар үшін Web of Science (Вэб оф Сайнс) немесе Scopus (Скопус) халықаралық деректер базасында жарияланымдары бар ғалымдардың (оның ішінде шетелдік) болуы;
- 10) Web of Science (Вэб оф Сайнс) немесе Scopus (Скопус) халықаралық деректер базасында жарияланымдары не кемінде 2 (екі) Хирш индексі бар рецензенттердің, оның ішінде шетелдік рецензенттердің (әлеуметтік-гуманитарлық бағыттағы журналдарды қоспағанда) болуы. Жасырын рецензия жасаудың, рецензенттерді таңдау жүйесінің, рецензиялауға арналған сауалнаманың болуын;
- 11) аннотациялардың, кілт сөздер мен авторлар туралы ақпараттың – аты-жөндерінің, аффилиациясының (ұйымның атауы), ел атауының және барлық жарияланым авторларының электронды мекенжайларының (оның ішінде корреспонденция үшін авторын көрсете отырып) болуы. Аннотацияның көлемін редакция анықтайды;
- 12) ағылшын тіліндегі библиографиялық ақпараттың – мақала тақырыбының, аннотацияның, түйін сөздердің, авторлар туралы ақпараттың болуы;
- 13) әрбір мақалаға әдебиеттің (пайдаланылатын көздердің) транслитерацияланған тізімдерінің болуы;
- 14) әрбір мақалаға DOI (ДОИ)) болуы;
- 15) плагиатқа тексерудің, оның ішінде халықаралық деректер базалары бойынша тексерудің лицензиялық жүйесін пайдалану;
- 16) жарияланымның редакцияға келіп түсу, мақұлдану және ресми сайтта бірінші рет жариялану уақытын көрсету;

17) ғылыми басылымның ақпараттық ашықтығы – ғылыми басылымның жеке электрондық сайтының (бетінің) (оның ішінде ағылшын тілінде) болуы, онда төмендегілер көрсетілуі тиіс:

ғылыми басылымның қағаз және/немесе электрондық нұсқасы туралы ақпарат, оның ішінде басылымның құрылтайшысы және (немесе) меншік иесі туралы мәліметтер және оның сайтына сілтеме;

ғылыми басылымның мақсаты мен тақырыптық бағыты;

ғылыми дәрежесі мен ғылыми атағы (болған жағдайда), жұмыс орны, белсенді цифрлық идентификаторы (ORCID (ОРСИД) немесе институционалдық бейіндерге сілтемесі көрсетілген редакциялық алқаның (редакциялық кеңестің) құрамы. Редакция алқа мүшелерінің анықталуы және байланыс үшін қолжетімді болуы керек;

мақалаларды рецензиялау түрі мен тәртібі;

әрбір мақалаға DOI (ДОИ);

осы Талаптардың 2-тармақшаның 11) және 12) тармақшаларына сәйкес жариялау әдебі, оның ішінде авторлардың тілі, жынысы, нәсілдік немесе этникалық тегі бойынша кемсітушіліктің болмауы, генеративті жасанды интеллектін жарияланатын мақалаларда пайдалануға қарым-қатынасы туралы мәлімдеме;

авторларға мақаланы ресімдеу, оның ішінде әдебиеттер тізімін ресімдеу үшін транслитерация әдістерін қолдану бойынша нұсқау;

іздеу жүйесі;

соңғы он екі айдағы нөмірдің мазмұны және мазмұнына қол жеткізілетін өткен жылдардағы нөмірлердің мұрағаты;

байланыс ақпараты;

мақалаларды рецензиялау және жариялау тәртібі;

мақалаларды берудің және рецензиялаудың онлайн жүйесі;

статистикалық деректер жүйесінің болуы (қарау және/немесе жүктеу).

Сайттағы ақпарат дәл және ақпараттық архитектура мен навигация жүйесі жарияланған контентке және барлық басқа функцияларға оңай қол жеткізуді қамтамасыз етеді. Сайтта және жарияланған мақалалар мәтіндерінде грамматикалық, стилистикалық және техникалық қателер мен жаңсақ жазылымдарға жол берілмейді.

Докторлық диссертацияларды (PhD) қорғау үшін Басылымдар тізбесінен жарияланым ретінде 1-тізімге енгізілген журналдағы 1 (бір) мақала ескеріледі.

5. Басылымдар тізбесінің 2-тізіміне мынадай талаптарға сәйкес келетін ғылыми басылымдар кіреді:

1) Қағидаларға сәйкес бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органда есепке қойылу туралы куәліктің, жазылу индексінің (болған жағдайда) және Халықаралық стандартты сериялық нөмірінің ISSN болуы;

2) баспа бекіткен журналдың редакциялық саясатының болуы;

3) жарияланатын ғылыми мақалалардың (оның ішінде шолулардың) журналдың мәлімделген мақсаты мен тақырыптық бағытына сәйкестігі. Ғылыми мақаланың құрылымы атауынан, аннотациядан, түйін сөздерден, кіріспеден, материалдар мен әдістерден, нәтижелерден, талқылаудан, қорытындыдан, қаржыландыру туралы ақпараттан (бар болған жағдайда), әдебиеттер тізімінен тұрады. Әрбір түпнұсқа мақалада (әлеуметтік-гуманитарлық бағытты қоспағанда) зерттеу нәтижелері жаңғыртылатын болуы тиіс, жабдықтар мен материалдардың шығу тегі, деректерді статистикалық өңдеу әдістері және жаңғыртуды қамтамасыз етудің басқа да тәсілдері көрсетіле отырып, зерттеу әдіснамасы сипатталуы тиіс. Жарияланымдардың басқа түрлерінің мазмұны нөмірдегі мақалалардың жалпы санының 10%-ынан (он пайызынан) аспайды. Бұл ретте автор немесе авторлар ұжымы тұжырымдамаға, ғылыми дизайнға, мәлімделген ғылыми зерттеуді орындауға немесе түсіндіруге және ғылыми мақала жазуға елеулі үлес қосады;

4) журналды кемінде 2 (екі) толық жыл басып шығару, ғылыми басылымның уақытында шығуының мәлімделген мерзімділігін сақтау;

5) журналдың әрбір нөмірінде шетелдік авторлар мақалаларының, сондай-ақ шет тілдерінде (оның ішінде ағылшын тілінде) мақалаларының болуы;

6) баспамен аффилирленбеген авторлардың ғылыми мақалалары журналдың әрбір нөміріндегі жарияланымдар санының кемінде 50%-ын (елу пайызын) құрайды;

7) шетелдік дәйексөз жүйелерінде ғылыми басылымның таралуы немесе Қазақстандық дәйексөз базасында журналдың импакт-факторының болуы. Басылымның ғылым және жоғары білім саласындағы уәкілетті органның ақпараттық жүйесінде тіркелуі;

8) редакциялық алқада немесе редакциялық кеңесте Web of Science (Вэб оф Сайнс) немесе Scopus (Скопус) халықаралық деректер базасында кемінде 2 (екі) Хирш индексі (журналдың тақырыптық бағыты бойынша) бар ғалымдардың болуы. Әлеуметтік-гуманитарлық бағыттағы журналдар үшін Web of Science (Вэб оф Сайнс) немесе Scopus (Скопус) халықаралық деректер базасында жарияланымдары бар ғалымдардың болуы;

9) Web of Science (Вэб оф Сайнс) немесе Scopus (Скопус) халықаралық деректер базасында жарияланымдары бар шетелдік рецензенттердің (әлеуметтік-гуманитарлық бағыттағы журналдарды қоспағанда) болуы. Жасырын рецензия жүйесінің болуы;

10) аннотациялардың, кілт сөздер мен авторлар туралы ақпараттың – аты-жөндерінің, аффилиациясының (ұйымның атауы), ел атауының және барлық жарияланым авторларының электронды мекенжайларының (оның ішінде корреспонденция үшін авторын көрсете отырып) болуы. Аннотацияның көлемін редакция анықтайды;

11) ағылшын тіліндегі библиографиялық ақпараттың болуы – мақаланың тақырыбы, аннотация, түйін сөздер, авторлар туралы ақпарат;

12) әрбір мақалаға әдебиеттің (пайдаланылатын көздердің) транслитерацияланған тізімдерінің болуы;

13) әрбір мақалаға DOI (ДОИ) болуы;

14) мәтінді пайдалануды анықтаудың лицензиялық жүйесін пайдалану, оның ішінде халықаралық деректер базалары бойынша;

15) ғылыми басылымның ақпараттық ашықтығы – ғылыми басылымның:

ғылыми басылымның қағаз және/немесе электрондық нұсқасы туралы ақпарат, оның ішінде басылымның құрылтайшысы және (немесе) меншік иесі туралы мәліметтер;

ғылыми басылымның мақсаты мен тақырыптық бағыты;

ғылыми дәрежесі мен ғылыми атағы (болған жағдайда), жұмыс орны көрсетілген редакциялық алқаның (редакциялық кеңестің) құрамы;

мақалаларды рецензиялау түрі мен тәртібі;

әрбір мақалаға DOI (ДОИ);

осы Талаптардың 2-тармағының 11) және 12) тармақшаларына сәйкес жариялау әдебі;

авторларға мақаланы ресімдеу, оның ішінде әдебиеттер тізімін ресімдеу үшін транслитерация әдістерін қолдану бойынша нұсқау;

іздеу жүйесі;

соңғы он екі айдағы нөмірдің мазмұны және мазмұнына қол жеткізе отырып, өткен жылдардағы нөмірлердің мұрағаты;

байланыс ақпараты;

мақалаларды берудің және рецензиялаудың онлайн жүйесі көрсетілетін жеке электрондық сайтының (бетінің) болуы.

Сайттағы ақпарат дәл және ақпараттық архитектура мен навигация жүйесі жарияланған контентке және барлық басқа функцияларға оңай қол жеткізуді қамтамасыз етеді. Сайтта және жарияланған мақалалар мәтіндерінде грамматикалық, стилистикалық және техникалық қателер мен жаңсақ жазылымдарға жол берілмейді.

Докторлық диссертацияларды (PhD) қорғау үшін Басылымдар тізбесінен жарияланым ретінде 2-тізімге енгізілген журналдағы 2 (екі) мақала ескеріледі.

6. 3-тізімге мынадай талаптарға сәйкес келетін ғылыми басылымдар енгізіледі:

1) Қағидаларға сәйкес бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органда есепке қойылу туралы куәліктің, жазылу индексінің (бар болған жағдайда) және Халықаралық стандартты сериялық нөмірінің ISSN болуы;

2) баспа бекіткен журналдың редакциялық саясатының болуы;

3) жарияланатын ғылыми мақалалардың (оның ішінде шолулардың) журналдың мәлімделген мақсаты мен тақырыптық бағытына сәйкестігі. Ғылыми мақаланың құрылымы атаудан, аннотациядан, түйін сөздерден, кіріспеден, материалдар мен әдістерден, нәтижелерден, талқылаудан, қорытындыдан, қаржыландыру туралы

ақпараттан (болған жағдайда), әдебиеттер тізімінен тұрады. Әрбір түпнұсқа мақалада (элеуметтік-гуманитарлық бағытты қоспағанда) зерттеу нәтижелері жаңғыртылатын болуы тиіс, жабдықтар мен материалдардың шығу тегі, деректерді статистикалық өңдеу әдістері және жаңғыртуды қамтамасыз етудің басқа да тәсілдері көрсетіле отырып, зерттеу әдіснамасы сипатталуы тиіс. Жарияланымдардың басқа түрлерінің мазмұны нөмірдегі мақалалардың жалпы санының 10%-ынан (он пайызынан) аспайды. Бұл ретте автор немесе авторлар ұжымы тұжырымдамаға, ғылыми дизайнға, мәлімделген ғылыми зерттеуді орындауға немесе түсіндіруге және ғылыми мақала жазуға үлес қосады;

4) журналды кемінде 1 (бір) жыл басып шығару, ғылыми басылымның уақытында шығуының мәлімделген мерзімділігін сақтау;

5) шетелдік авторлар мақалаларының, сондай-ақ ағылшын тіліндегі мақалалардың болуы;

6) баспамен үлестес авторлардың ғылыми мақалалары журналдың әрбір нөміріндегі жарияланымдар санының 70%-ынан (жетпіс пайызынан) аспайды;

7) цифрлық электрондық кітапханаларда/репозиторийлерде ғылыми журналдың таралуы немесе Қазақстандық дәйексөз базасында журналдың импакт-факторының болуы. Журналдың ғылым және жоғары білім саласындағы уәкілетті органның ақпараттық жүйесінде тіркелуі;

8) редакциялық алқада немесе редакциялық кеңесте Web of Science (Вэб оф Сайнс) немесе Scopus (Скопус) халықаралық деректер базасында журналдың тақырыптық бағыты бойынша жарияланымдары бар ғалымдардың болуы;

9) жасырын пікір беруді қолдана отырып, тиісті тақырып бойынша ғалымдардың немесе мамандардың ғылыми еңбектерді рецензиялауы;

10) аннотациялардың, кілт сөздер мен авторлар туралы ақпараттың – аты-жөндерінің, аффилиациясының (ұйымның атауы), ел атауының және барлық жарияланым авторларының электронды мекенжайларының (оның ішінде корреспонденция үшін авторын көрсете отырып) болуы;

11) ағылшын тіліндегі библиографиялық ақпараттың – мақала тақырыбының, аннотацияның, түйін сөздердің, авторлар туралы ақпараттың болуы;

12) әрбір мақалаға әдебиеттің (пайдаланылатын көздердің) транслитерацияланған тізімдерінің болуы;

13) DOI (ДОИ) болуы;

14) плагиатқа тексерудің, оның ішінде халықаралық деректер базалары бойынша тексерудің лицензиялық жүйесін пайдалану;

15) ғылыми журналдың ақпараттық ашықтығы – ғылыми журналдың жеке электрондық сайтының (бетінің) болуы, онда төмендегілер көрсетілуі тиіс:

ғылыми журналдың қағаз және/немесе электрондық нұсқасы туралы ақпарат, оның ішінде журналдың құрылтайшысы және (немесе) меншік иесі туралы мәліметтер;

ғылыми журналдың мақсаты мен тақырыптық бағыты;

ғылыми дәрежесі мен ғылыми атағы (болған жағдайда), жұмыс орны көрсетілген редакциялық алқаның (редакциялық кеңестің) құрамы;

мақалаларды рецензиялау түрі мен тәртібі;

әрбір мақалаға DOI (ДОИ);

осы Талаптардың 2-тармағының 11) және 12) тармақшаларына сәйкес жариялау әдебі;

авторларға мақаланы ресімдеу, оның ішінде әдебиеттер тізімін ресімдеу үшін транслитерация әдістерін қолдану бойынша нұсқау;

іздеу жүйесі;

соңғы он екі айдағы нөмірдің мазмұны және мазмұнына қол жеткізілетін өткен жылдардағы нөмірлердің мұрағаты;

байланыс ақпараты.

Сайттағы ақпарат дәл және ақпараттық архитектура мен навигация жүйесі жарияланған контентке және барлық басқа функцияларға оңай қол жеткізуді қамтамасыз етеді. Сайтта және жарияланған мақалалар мәтіндерінде грамматикалық, стилистикалық және техникалық қателер мен жаңсақ жазылымдарға жол берілмейді.

Докторлық диссертацияларды (PhD) қорғау үшін Басылымдар тізбесінен жарияланым ретінде 3-тізімге енгізілген журналдағы 3 (үш) мақала ескеріледі.

7. Қазақстан Республикасы ұлттық қауіпсіздік органдарының, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің, Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің, Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің, Қазақстан Республикасының Жоғары сот кеңесінің және Қазақстан Республикасы прокуратура органдарының кәсіби қызметінің ерекшелігін ескере отырып, Басылымдар тізбесіне мынадай талаптарға сәйкес келетін ғылыми журналдар енгізіледі:

1) "Бұқаралық ақпарат құралдары туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 12-бабына сәйкес таралымы 100 (жүз) данаға жетпейтін журналдарды қоспағанда басқа, Қағидаларға сәйкес бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органда есепке қою туралы куәліктің болуы;

2) құқық қорғау қызметі, қорғаныс және қауіпсіздік, әскери, әскери-техникалық, қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар саласындағы іргелі және қолданбалы зерттеулердің өзекті проблемалары жөніндегі ғылыми жұмыстардың жарияланымы;

3) ұйымның бірінші басшысымен бекітілген журналдың редакциялық саясатының болуы;

4) мақалаларды және мақалалардағы библиографиялық тізімдерді ресімдеу жөніндегі стандарттарды пайдалану;

5) мемлекеттік құпияларды қамтитын және қызмет бабында пайдалану үшін шектеу белгісі бар ғылыми журналдарды қоспағанда, журналға ақпараттық ресурстар арқылы қол жеткізу;

6) шетелдік авторлар жарияланымдарының болуын білдіретін журналдың халықаралық бағыттылығы, сондай-ақ материал жарияланатын ғылым саласындағы журналдың редакция алқасының халықаралық құрамы (мемлекеттік құпияларды қамтитын және қызмет бабында пайдалану үшін шектеу белгісі бар журналдардан басқа). Журнал орналасқан ақпараттық ресурстарда дәрежесі және ғылыми атағы (болған жағдайда) көрсетілген редакция алқасы мүшелерінің деректері келтіріледі;

7) журналдың уақытылы шығарылуы және басылым мерзімділігі жылына кемінде төрт рет;

8) тақырыптарына жақын салада зерттеулер жүргізетін мамандардың мақалаларды рецензиялауы;

9) мемлекеттік құпияларды қамтитын және қызмет бабында пайдалану үшін шектеу белгісі бар журналдардан басқа, шет тіліндегі мақалалардың болуы.

8. Конференциялар тізіміне келетін халықаралық ғылыми конференция (бұдан әрі – Конференция) материалдарының жинақтары мынадай талаптарға сәйкес енгізіледі:

1) конференция (форум, симпозиум, конгресс) халықаралық деңгейде өткізіледі, нақты атауы, тақырыбы (ғылым бағыттарына сәйкес көпсалалы емес), өтетін орны, кезеңділігі мен мерзімі, ұйымдастыру комитеті бар;

2) конференция кемінде 5 (бес) жыл бойы үздіксіз өткізіледі, жиілігі жылына кемінде 1 (бір) рет. Ғылыми материалдары Web of Science (Вэб оф Сайнс) немесе Scopus (Скопус) дерекқорларында индекстелетін танылған ұйымдармен бірлесіп конференция өткізген және/немесе конференция өткізген жағдайда, оның қорытындысы бойынша материалдар жинағы Web of Science (Вэб оф Сайнс) немесе Scopus (Скопус) дерекқорларында жарияланатын болса, конференция мұрағатының тереңдігі ескерілмейді. Конференция офлайн форматта өткізіледі, онлайн-форматтағы қатысушылар саны 50%-дан (елу пайыз) аспайды;

3) конференцияның ұйымдастырушылары жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары және/немесе ғылыми немесе ғылыми-техникалық қызмет субъектісі ретінде аккредиттелген ғылыми ұйымдар болып табылады;

4) Конференцияның ұйымдастыру комитетін конференция тақырыбында сарапшылар болып табылатын беделді ғалымдар (оның ішінде кемінде 30% (отыз пайыз) шетелдік ғалымдар) білдіреді. Ұйымдастыру комитетінің құрамына ғылыми дәрежесі немесе философия докторы (PhD) дәрежесі бар жетекші халықаралық рецензияланатын ғылыми басылымдарда жарияланатын кемінде 6 (алты) адам кіреді;

5) конференцияға қатысушылардың академиялық аудиториясы докторанттардан және/немесе кәсіби зерттеушілерден төмен емес адам ұсынылады;

6) конференцияға қатысушылардың құрамы қатысушылардың географиялық әртүрлілігін (конференция баяндамашыларының кемінде 30%-ы (отыз пайыз) шетелдік ғалымдар) және конференцияның мәлімделген тақырыбындағы олардың сараптамасын көрсетеді;

7) конференцияның жарияланған мазмұны конференцияның жарияланған тақырыбына сәйкес келеді, сондай-ақ қатар мақсаттылығымен жүйелілігін көрсетеді;

8) конференцияны өткізу туралы ақпарат барлық платформаларда (электрондық және/немесе баспа) анық және дәйекті түрде көрсетіледі. Конференцияны өткізу туралы хабарландыру оны өткізгенге дейін 6 (алты) айдан кешіктірілмей орналастырылады, материалдарды қабылдау (баяндаманың, аннотацияның, түйінді сөздердің атауы) конференция басталғанға дейін кемінде 3 (үш) ай бұрын сұралады, конференцияға қатысушылардың тізімі конференция өткізілгенге дейін 1 (бір) ай бұрын айқындалады; конференция бағдарламасы оны өткізгенге дейін 1 (бір) айдан кешіктірілмей белгілі болады;

9) конференция материалдары конференция материалдарының жинағында (бұдан әрі - жинақ) жарияланады. Жинақта ISSN/ISBN бар және конференция өткізілгеннен кейін 3 (үш) айдан кешіктірілмей жарияланады. Ұйымдастыру комитеті конференция жинағын қалыптастыру үшін редакция алқасын тағайындайды. Редакциялық алқа конференцияға келіп түскен барлық материалдарды плагиатқа тексеруді және жасырын рецензиялауды ұйымдастырады. Редакциялық алқа іріктеп алған мақалалар Талаптардың 7-тармағының 3), 10), 11) , 12) және 13) тармақшаларына сәйкес келеді;

10) егер конференция материалдарының жинағы Web of Science (Вэб оф Сайнс) немесе Scopus (Скопус) дерекқорларында келтірілсе, онда олар автоматты түрде қосылады;

11) конференция веб-сайтының болуы, онда келесі ақпарат орналастырылады:

конференцияның атауы, тақырыбы мен мақсаты, жиілігі, аудиториясы, қатысу шарттары;

конференция бағдарламасы;

конференцияға қатысу үшін материалдар беру қағидалары;

рецензиялау процесі;

редакциялық саясат (рецензиялау сипаттамасы, мақалаларға, конференция авторлары мен ұйымдастырушыларына қойылатын талаптар);

конференцияның жарияланған жинақтары;

ұйымдастыру комитетінің құрамы (атаулары мен институционалдық тиесілігі (елді/аймақты қоса алғанда), олардың профильдері (ORCID/ResearcherID/Scopus ID (ОРСИД/РесечерАЙДИ/СкопусАЙДИ));

конференцияның корпоративтік және институционалдық демеушілері (бар болса).

Конференцияның веб-сайты конференцияны айқындайтын мүмкіндіктерге оңай қол жеткізуге мүмкіндік береді.

9. Сенімді қазақстандық баспа мынадай талаптарға сәйкес келеді:

1) жариялау үшін ғылыми монографияларды іріктеуді қамтамасыз ететін редакциялық-баспа кеңесінің немесе басқа алқалы органның болуы;

2) әрбір жарияланған ғылыми монография бойынша ғылыми редактордың болуы;

3) авторға және қарыз алу көзіне сілтеме жасамай пайдалануға алынған материалды тексеру жүйесі бойынша қолжазбаларды, сондай-ақ оларға сілтеме жасамай жасанды интеллект технологияларын пайдалану тұрғысынан тексеруді қамтамасыз ету. Ғылыми дәрежесі немесе философия докторы (PhD) дәрежесі бар кемінде 2 (екі) ғалым-маман шығаратын ғылыми монографияларға тәуелсіз рецензиялау жүргізу;

4) академиялық және ғылыми басылымдарды баспа ресімдеудің халықаралық және/немесе ұлттық стандарттарын пайдалану – кітапты ресімдеу үшін бекітілген шаблондар мен форматтардың болуы, дәйексөз және библиографиялық сипаттама стандарттарын қолдану;

5) қолжазба мазмұнының семантикалық тұтастығы мен логикалық байланысын бағалау үшін мәтінді семантикалық талдауға тексеру жүргізу;

6) қолжазбалар мәтініне редакторлық және корректорлық түзетуді қамтамасыз ету;

7) баспа және өндірістік процестерінің ашықтығын қамтамасыз етудің ақпараттық жүйелерінің болуы, атап айтқанда өңдеу, беттеу, дизайн процестерін басқару және бақылау үшін заманауи технологияларды пайдалану, есепке алу мен мониторингтің автоматтандырылған жүйелерін енгізу;

8) қолжазбаларды қабылдау мен жариялаудың нақты ережелерінің болуы;

9) авторлармен өзара іс-қимылдың құқықтық және қаржылық ашықтығын қамтамасыз ету, авторлармен авторлық басып шығаруға және авторлық гонорар төлеуге шарттар жасасу арқылы авторлық құқықтарды сақтау;

10) жұмыстың жоғары сапасын қамтамасыз ететін білікті қызметкерлердің болуы (кемінде барлығынан 80% (сексен пайыз). Қызметкерлерде баспа, полиграфия, қаржы, дизайн, филология немесе журналистика, ақпараттық технологиялар салаларында құзыреттілігі мен тәжірибесінің болуы немесе, академиялық баспаларда кемінде 5 (бес) жыл жұмыс тәжірибесінің болуы. Академиялық баспаларда кемінде 5 (бес) жыл басшылық лауазымдарында жұмыс тәжірибесі бар білікті топ менеджмент (дирекция) болуы;

11) баспаның академиялық және ғылыми басылымдары серверлері Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан электрондық кітапханаларға қосылған;

12) баспаның академиялық және ғылыми басылымдары серверлері Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан интернет-дүкендерінде сатылады;

13) баспа өз саласындағы COPE (КОУП) немесе басқа да халықаралық қауымдастықтардың мүшесі болып табылады.

Ғылыми қызметтің нәтижелерін
жариялау үшін ұсынылатын
басылымдар тізбесіне қосу
үшін ғылыми басылымдарға
қойылатын талаптарға
қосымша

Журналды сараптамалық бағалау нысаны

№	Бағалау атауы	Бағалау (1-ден 5 балға дейін)	Пікірлер
1	Ғылым үшін маңыздылығы	1 балл – мақалалардың көпшілігі ғылым үшін маңызды емес не олардың ғылым үшін маңыздылығы мақалалардың көбінде ашылмаған; 2 балл – мақалалардың жартысынан кемі ғылым үшін маңызды, алайда олардың маңыздылығы толық ашылмаған; 3 балл – мақалалардың жартысынан кемі ғылым үшін маңызды және олардың маңыздылығы жақсы ашылған; 4 балл – мақалалардың көпшілігі ғылым үшін маңызды және олардың маңыздылығы жақсы ашылған; 5 балл – барлық мақалалар ғылымға айтарлықтай үлес қосады және олардың маңыздылығы жақсы ашылған.	
2	Жаңалығы	1 балл – көпшілік мақалалардың жаңашылдығы ашылмаған немесе жоқ; 2 балл – мақалалардың жартысынан кемінде жаңа ғылыми ілімдер бар, бұл ретте олардың жаңашылдығы толық ашылмаған; 3 балл – мақалалардың жартысынан кемінде жаңа ғылыми ілімдер бар, бұл ретте олардың жаңашылдығы жақсы ашылған; 4 балл – мақалалардың көпшілігінде жаңа ғылыми ілімдер бар, ал олардың жаңашылдығы жақсы ашылған;	

		5 балл – барлық мақалаларда жаңа ғылыми ілімдер бар және олардың жаңашылдығы жақсы ашылған.	
3	Әдіснамасы	1 балл – мақалалардың көпшілігінде әдіснаманы таңдау негізделмеген немесе әдіснама жеткілікті түрде толық сипатталмаған; 2 балл – мақалалардың жартысынан кемінде әдіснаманы таңдау негізделген, алайда ол жеткілікті түрде толық сипатталмаған; 3 балл – мақалалардың жартысынан кемінде әдіснаманы таңдау негізделген және ол жеткілікті түрде толық сипатталған; 4 балл – мақалалардың көпшілігінде әдіснаманы таңдау негізделген және ол жеткілікті түрде толық сипатталған; 5 балл – барлық мақалаларда әдіснаманы таңдау негізделген және ол жеткілікті түрде толық сипатталған.	
		1 балл – мақалалардың көпшілігінде негізгі тұжырымдар ғылыми тұрғыдан ауқымды дәлелдерге негізделмеген, ғылымға қайшы не нашар негізделген (qualitative research (куолитатив ресҰч) үшін); 2 балл – мақалалардың жартысынан кемінде негізгі тұжырымдардың басым бөлігі ғылыми тұрғыдан ауқымды дәлелдерге негізделген не жеткілікті түрде жақсы негізделген (qualitative research (куолитатив ресҰч) үшін);	

4	Негізгі тұжырымдардың дұрыстығы	3 балл – мақалалардың көпшілігінде негізгі тұжырымдардың басым бөлігі ғылыми тұрғыдан ауқымды дәлелдерге негізделген не жеткілікті түрде жақсы негізделген (qualitative research (қуолитатив ресҰч) үшін); 4 балл – мақалалардың көпшілігінде барлық негізгі тұжырымдар ғылыми тұрғыдан ауқымды дәлелдерге негізделген не жеткілікті түрде жақсы негізделген (qualitative research (қуолитатив ресҰч) үшін); 5 балл – барлық мақалаларда барлық негізгі тұжырымдар ғылыми тұрғыдан ауқымды дәлелдерге негізделген не жеткілікті түрде жақсы негізделген (qualitative research (қуолитатив ресҰч) үшін).	
5	Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дұрыстығы	1 балл – мақалалардың көпшілігінде көптеген маңызды тұжырымдар өзекті және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталмаған; 2 балл – мақалалардың жартысынан кемінде маңызды тұжырымдардың басым бөлігі өзекті және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған; 3 балл – мақалалардың көпшілігінде маңызды тұжырымдардың басым бөлігі өзекті және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған; 4 балл – мақалалардың көпшілігінде барлық маңызды тұжырымдар өзекті және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған;	

		5 балл – барлық мақалаларда барлық маңызды тұжырымдар өзекті және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған.	
6	Мақалалардың жазылу және ресімделу сапасы	1 балл – барлық мақалалар нашар жазылған және ресімделген (ғылым үшін тиімсіз); 2 балл – мақалалардың көпшілігі нашар жазылған және ресімделген (ғылым үшін тиімсіз); 3 балл – мақалалардың жартысы нашар жазылған және ресімделген (ғылым үшін тиімсіз); 4 балл – мақалалардың көпшілігі өте жақсы жазылған және ресімделген; 5 балл – барлық мақалалар өте жақсы жазылған және ресімделген.	
7	Жалпы рецензиялау сапасы (мақалалар сапасы және ғылыми қауымдастық пікірлері негізінде)	1 балл – журналдағы рецензиялау сапасы өте төмен немесе жоқ; 2 балл – көпшілік мақалаларды рецензиялау сапасы төмен; 3 балл – мақалалардың көпшілігі (50%-дан (елу пайыздан) жоғары) қатаң тәуелсіз рецензиялаудан өткен; 4 балл – мақалалардың басым көпшілігі (75%-дан (жетпіс бес пайыздан) жоғары) қатаң тәуелсіз рецензиялаудан өткен; 5 балл – барлық мақалалар қатаң тәуелсіз рецензиялаудан өткен.	

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК